

Private banking: STABIL MŰKÖDÉS ÉS VALÓBAN KIÉRDEMELT BIZALOM

RÉG NEM LÁTOTT MOZGALMAS ÉVEN VAN TÚL A HAZAI PRIVÁTBANKI ÁGAZAT, MIKÖZBEN MÉG IZGALMASABB, KIHÍVÁSOKKAL TELI ÉV(EK) ELÉ NÉZ.

A pénzügyi szektorban pusztán szakmai alapon lehetetlen megjósolni a jövőt, ahogy azt az elmúlt év is bizonyította. A megalapozott előrejelzéshez bizony szükség van a magyar kormány szándékainak ismeretére is. Egyelőre csak találgatni lehet, hogy a következő években a külföldi tulajdonosoktól hazai kézbe terelt piaci hányad működésének milyen hatása lesz a gazdasági növekedésre, a bankrendszer egészére vagy a privátbanki szolgáltatói piacra. Egy dolog azonban bizonyos: komoly konszolidáció zajlik a pénzügyi szektorban.

Így változhat a privátbanki piac

Magyarországon számos ügyfélkezelési modellben 20–25 pénzügyi szolgáltató foglalkozik a vagyonosabb ügyfelek kiszolgálásával. A több mint 46 ezer ügyfélszámlán lévő hazai privátbanki vagyonállomány 2014 végére átlépte a 3000 milliárd forintot. A Blochamps Capital szerint ez az összeg 2015-ben – mérsékelt új számlanyitásokkal kísérve – további 400 milliárddal bővíülhet. Az alacsony kamatkörnyezetben a növekedés motorja hosszú évek után először nem a hozam, hanem a külső friss tőke beáramlása lesz, amelyet a stabilitási megtakarítási számlának (smsz) köszönhetően kiegészít a hazaáramló tőke.

A szektor szolgáltatói a banki tulajdonosváltások miatt idén tovább szelektálódnak, ám a nyolc legnagyobb privátbank összesített piaci részesedése várhatóan nem lesz kisebb a jelenlegi 90 százaléknál. Ugyanakkor a bankszektorban bekövetkezett túlzott állami szerepvállalás erősítheti a külföldre irányuló vagyontranszfert és diverzifikálási hajlandóságot az ügyfelek körében.

A kockázatmentesen elérhető hozamszint Magyarországon történelmi mélypontra jutott. A vagyonkezelőknek nehéz dolguk van, ha mérsékelt kockázatvállalás mellett érdemben növelni szeretnék az ügyfelek megtakarításait. Az új hozamkörnyezet a korábbiaknál jóval összetettebb befektetési döntéseket igényel a megtakarítók-tól. Fontos kérdés, hogy az ezredforduló után túlnyomóan magas betéti szintekhez és lekötési formához szokott kiemelt ügyfelek hogyan reagálnak a mostani helyzetre, milyen benyomásokat szereznek az új eszközosztályokkal ismerkedve, és hozamelvárásaikat milyen kockázatvállalás mellett tudják realizálni különböző befektetéseik során.

Az egyre tudatosabb privátbanki ügyfélkör a jobban átgondolt diverzifikációra is ügyel majd. Az ügyfelek a korábbi horizontális befektetési profilokat – azaz hasonló szolgáltatási típusú bankoknál, hasonló termékekben tartott vagyonelemeket – igyekeznek majd a szolgáltatók értékajánlataiban, a felkínált instrumentumokban és a földrajzi kiterjedésben is szélesebb palettán mozgatni. A bonyolultabb termékek esetén elkerülhetetlen – és a befektetők is igénylik majd –, hogy a privátbankárok megfelelően tájékoztassák az ügyfeleket a mögöttes eszközökről és kockázatokról.

Nagy változások zajlanak idén

A szolgáltatók között továbbra is domináns a hazai privátbanki vagyon harmadát kezelő OTP Bank, míg a dobogós helyekért a Friedrich Wilhelm Raiffeisen, az Erste és az MKB Bank versenyez. Meghatározó hatása lehet a piacra, ha az állami kézbe került MKB-t és Budapest Bankot a közeljövőben egy hitelintézetbe vonják össze. A két top 7-es szolgáltató együttes privátbanki piaci részesedése a kezelt vagyonnál 15 százalék körüli, a vezetett ügyfélszámláknál pedig mintegy 11 százalék. Ezekkel a mutatókkal az új pénzügyi szolgáltató a második legnagyobb szereplő lenne a privátbanki piacon.

A múlt év végén azt jósoltuk, hogy idén elsősorban a biztonság és a szolgáltatás minősége fogja meghatározni az ügyfelek „párválasztási” motivációját és elégedettségét, míg a korábbi években hangsúlyos hozam idén kevéssé lesz jelentős. Nem hittük, hogy ilyen gyorsan, már 2015 elején beigazolódnak a várakozásaink. Nem mellékes az sem, hogy a Blochamps szerint a szektor ártrendeződésének – egy-egy kisebb szereplő részsikerei mellett – adottságainál fogva csupán a három-négy vezető szolgáltató lehet a nyertese. Különösen igaz ez a biztonság esetén.

A bizalom és a biztonság felértékelődött

Bár az állami tulajdon erősödése új, régen látott modellt hoz Magyarországra, az állam hármasként – tulajdonosi, szabályozói/ellenőrző hatósági, illetve törvényhozói – szerepe a biztonság felértékelődése miatt nem feltétlenül lesz negatív hatású az ügyfelek megítélésében. Ezt jelzi a hozamprémiummal értékesített lakossági állampapírok sikere is. Ugyanakkor az állami tulajdonú bankok a rendszerváltás óta nem voltak különösebben sikeresek a kereskedelmi szegmensben, privátbanki tapasztalatuk csekély, emiatt időre van szükség ahhoz, hogy bizonyítsák szolgáltatási biztonságukat a

Idén hat a szektorra a Citi magyarországi lakossági üzletágának értékesítése is. A Citi Gold a prémium és a privátbanki szegmens határán kategorizálható, csaknem 10 ezer ügyféllel és 200 milliárd forint nagyságrendű vagyonállománnyal.

vagyonos ügyfélrétegnek, amelynek tagjai csak ezt követően értékelhetik pozitívan a tulajdonosváltásokat. (Ezt látszik igazolni egy friss felmérés a prémium szegmens hangulatáról, amely szerint a megtakarítók jelenleg a nagy, külföldi tulajdonban lévő bankokban bíznak leginkább. Az állami tulajdonban lévő bankokat a vagyon külföldi elhelyezése, a nagy magyar bank vagy az államkincstár igénybevétele is megelőzi a preferencialistán.)

A 2015 eleji események a pénzügyi szektorban megkerülhetetlenné teszik a bizalom és a biztonság kérdésének vizsgálatát. A szektorra nemcsak jelentős erkölcsi, hanem anyagi terhet is ró a három csalló menedzsment (Buda-Cash, Hungária Értékpapír és Quaestor) lelepleződése, és csak remélni lehet, hogy bukásuk középtávon nem rengeti meg a megtakarítók bizalmát a nem banki tulajdonú befektetési szolgáltatókban. A történetek terheit nem szabad a tisztességes szereplőkre hárítani! Tanulság: a fenttarthatatlan működési elemeket gyakorlatiasabban, több működési adaton/tényezőn keresztül kell vizsgálni és feltárni a szektorban, hogy a felügyelet/MNB a szakma esetleges kollektív felelősségével szemben számos különböző egyéni részfelelősséget azonosíthasson a nem rendeltetésszerűen működő szolgáltatóknál.

A Blochamps várakozása továbbra is az, hogy a következő években azok a szolgáltatók lehetnek az igazi nyertesek, amelyek a széles termékpaletta mellett jogilag stabil feltételeket kínálnak a befektetések hosszú távú kezeléséhez. Teret követel a KYC (Know Your Client), fon-



KARAGICH ISTVÁN,
A BLOCHAMPS CAPITAL KFT.
ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓJA

életbe lépő egyezésről arról szól, hogy a közösség tagállamainak adóhatóságai teljes körűen megkaphatják a pénzügyi számlák adatait.

A külföldön lévő szürke- vagy feketevagyon legalizálása előtt továbbra is nyitva áll egy kiskapu: 2013 decembere óta lehetőség van – immár kilenc hazai banknál – smsz-t nyitni, amelyre – állampapír-vásárlási megkötéssel – szabadon fizethető be igazolatlan forrásból származó pénz. Tavaly a vártnál kevesebben éltek e lehetőséggel: 610 számlát nyitottak 38 milliárd forint befizetés mellett, holott az indulás első évében a piaci szereplők legalább 100 milliárd forint vagyon hazahozatalát prognosztizálták, míg a legpesszimistábbnak tartott Blochamps előrejelzése is 50 milliárddal számolt. A jövőben kissé nőhetnek a számlanyitások, de az egy számlára jutó egyenleg várhatóan egyre kisebb lesz. A külföldre vitt nagyobb összegek hazahozatala helyett egyre inkább az itthon felhalmozott, kisebb volumenű szürkepénzek kerülhetnek az smsz-ekre. A konstrukció azonban nem minden banknál érhető el, sőt az azt kínálók között is vannak olyanok, amelyek csak az általuk már jól ismert, saját ügyfélnek nyitják meg a számlát.

• Karagich István
privátbanki szakértő